

RASKAUDEN ULTRAÄÄNISEULONTATUTKIMUKSET

HUS SIKIÖSEULONTAYKSIKKÖ, BULEVARDI 22

Hyvä odottava äiti,

äitiysneuvolassa ja – poliklinikalla tehtävien tutkimusten tarkoitus on todeta, onko raskaus edennyt normaalisti, sekä saada tietoja mahdollisista riskitekijöistä. Jokainen raskaana oleva toivoo, että sikiö kehittyisi normaalisti ja syntyvä lapsi olisi terve. Valitettavasti aina näin ei ole. Poikkeavuuksia voidaan todeta sikiöseulontatutkimuksilla, mutta on myös paljon sellaisia poikkeavuuksia ja sairauksia joita **ei** voida seulontatutkimuksilla selvittää.

Teillä on mahdollisuus osallistua kahteen kättilön tekemään seulontaultraäänitutkimukseen raskautenne aikana. Molemmat tutkimukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia. Neuvolasta saatte myös tietoa tutkimuksista.

1. Varhaisraskauden ultraäänitutkimus ja/tai kromosomihäiriöiden seulonta

Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen tekee erityiskoulutettu kättilö raskausviikolla **11+0 – 13+6** joko emättimen kautta tai vatsanpeitteiden päältä. Tutkimuksella selvitetään sikiöiden lukumäärä ja voidaan arvioida raskauden kesto tarkemmin kuin pelkästään viimeisten kuukautisten ajankohdan perusteella. Lisäksi tutkimuksessa voidaan mitata niskaturvotus ja tutkia sikiön rakenteet pääpiirteittäin. Lisääntynyt niskaturvotus voi merkitä suurentunutta kromosomipoikkeavuuden tai rakennepoikkeavuuden riskiä.

Tavallisin kromosomipoikkeavuus on 21-trisomia eli Downin oireyhtymä. Downin oireyhtymää seulotaan ensisijaisesti **varhaisraskauden yhdistelmäseulonnalla**, jossa huomioidaan äidin ikä, sikiön niskaturvotus ja verikokeen tulos. Sama varhaisraskauden yhdistelmäseulonta arvioi nykyisin riskiä myös harvinaisempaan 18-trisomiaan eli Edwardin Syndrooma, jonka tulos ilmoitetaan samalla.

Menetelmässä otetaan äidiltä verinäyte raskausviikolla 9 - 11 sekä mitataan ultraäänitutkimuksessa sikiön koko (pää-perämitta) ja niskaturvotus raskausviikolla 11 - 13+6. Osallistuessanne yhdistelmäseulontaan teidän tulee käydä yleensä jo valmiiksi laboratoriossa ennen varsinaista ultraäänitutkimusta. Koska ultraäänitutkimuksessa voi ilmetä poikkeavuutta raskauden kestossa verrattuna kuukautisten perusteella arvioituun raskauden keston, on paras ajankohta käydä laboratoriossa silloin kun 10 raskausviikkoa on täynnä. Yhdistelmäseulonta löytää em. kromosomipoikkeavuuksista yli 80 %.

Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksessa voidaan nähdä myös jo suuret ja vaikeat rakennepoikkeavuudet. Jos sikiöllä todetaan korostunut niskaturvotus tai rakennepoikkeavuus, saatte asiaan liittyvää tietoa ja tarvittaessa järjestetään jatkotutkimukset¹.

Mikäli varhaisraskauden yhdistelmäseulonta ei ole toteutunut voidaan Downin oireyhtymää seuloa myös toissijaisesti **keskiraskauden seerumiseulonnalla raskausviikoilla 15 - 16+6**.

Kromosomihäiriöseulonnan tulos ilmoitetaan teille kirjeitse. Jos seulonnan tulos osoittaa suurentunutta riskiä, teihin otetaan yhteyttä suoraan Naistenklinikan Sikiötutkimusyksiköstä mahdollisia jatkotutkimuksia varten.

2. Rakennetutkimus

Rakenneultraäänitutkimuksen tekee erityiskoulutettu kättilö raskausviikolla **19 – 21** vatsanpeitteiden päältä. Tässä tutkimuksessa voidaan todeta noin kolme neljästä sikiön merkittävistä rakennepoikkeavuuksista. Jos ultraäänitutkimuksessa epäillään poikkeavuutta, äiti ohjataan jatkotutkimuksiin¹.

Rakennetutkimus on mahdollista tehdä myöhemminkin, raskausviikoilla 24 – 26, mutta silloin raskauden keskeyttäminen ei ole enää mahdollista, vaikka sikiöllä todettaisiinkin vaikea rakennepoikkeavuus.

¹ Ultraäänitutkimuksiin liittyvät jatkotutkimukset

Jos ultraäänitutkimuksissa epäillään jotain poikkeavaa, vanhemmilla on mahdollisuus keskustella erikoislääkärin kanssa löydöksen merkityksestä ja tarvittaessa järjestetään lisätutkimukset Naistenklinikan Sikiötutkimusyksikössä. Jos lisätutkimuksissa (erikoislääkärin tekemä ultraäänitutkimus, äidin verinäytteestä tehtävä sikiön kromosomitutkimus (NIPT) sekä istukka- tai lapsivesitutkimus) varmistuu, että sikiöllä on kehityshäiriö, sen laatu ja merkitys syntyvän lapsen terveydelle selvitetään vanhemmille niin tarkkaan kuin mahdollista. Tuolloin perheen on mahdollista valmistautua sairaan lapsen syntymään tai päättää raskauden keskeyttämisestä, mikä on Suomen lain mukaan mahdollista 24 raskausviikkoon saakka.

Yleistä

Ultraäänitutkimuksiin on varattu aikaa 30 minuuttia. Lähikaduilla on maksullisia parkkipaikkoja. Lähin parkkialue (maksullinen) on Autopark Bulevardi. Julkisen liikenteen käyttö on suositeltavaa.

Osassa riskiraskauksista seulontaultraäänitutkimuksen tekee erikoislääkäri, jolloin käynti on maksullinen.

Yhteystiedot

HUS Sikiöseulontayksikkö Bulevardi 22
PL 145, 00029 HUS
(Bulevardi 22A, 4.kerros, Helsinki)

Puh. 040 575 2466 ma-pe klo 9-15